

ROK 1945...

Stutthof

Muzeum Stutthof
w Sztutowie

„Po mnie i mojej rodzinie nie ma żadnego śladu w archiwach”

ZOFIA
KARPIŃSKA

Ur. 1928 w Berezynie na Wołyniu

Rodzice mieli gospodarstwo na Wołyniu. Zofia zdążyła skończyć przed wojną tylko kilka klas szkoły powszechnej. W momencie wybuchu wojny miała 11 lat. W 1943 roku w obawie dalszych represji ze strony Ukraińców ocalała część rodziny (wujowie i bracia zamordowani zostali przez ukraińskich nacjonalistów) ucieka do Kostopola. Tam ojciec pracuje na kolei, a Zofia wraz z matką podejmuje pracę w niemieckiej kuchni.

W styczniu 1943 Niemcy wywożą wszystkich robotników przymusowych z tego terenu do Prus. Rodzina Zofii trafia do wsi Pylen 14 km od Bartoszyca, gdzie wszyscy zostają zatrudnieni do pracy w gospodarstwie. Po roku zostają przeniesieni do Kętrzyna (niedaleko Wilczego Szańca). W styczniu 1945 r. przychodzi rozkaz opuszczenia miejscowości i ewakuacji pod eskortą niemiecką robotników przymusowych w kierunku zachodnim. Rodzina Zofii zostaje skierowana przez Bartoszyce do Fromborka, a potem nocą przez Zalew Wiślany do Krynicy Morskiej (niem. Kahlberg). W Krynicy spora część Niemców po załadowaniu swego dobytku na barki ucieka. Rodzina Karpińskich odłącza się od tłumu i po znalezieniu przez ojca konia w lesie, wędruje plażą w stronę Gdańska. W Mikoszewie (niem. Nickelswalde) rodzina Karpińskich zostaje zatrzymana przez patrol niemieckich saperów. Zofia wraz z matką zostają zmuszone do pomocy w kuchni, ojciec do noszenia drzewa. Kiedy wojska saperkie wycofują się z tego terenu, rodzina Karpińskich zostaje odwieziona do obozu Stutthof.

Był prawdopodobnie koniec lutego, początek marca 1945 roku. Obóz był już po ewakuacji pieszej większości więźniów. Ani Zofia, ani jej rodzice nie otrzymali numerów więźniarskich. Zostali umieszczeni w bloku nr II na Nowym Obozie.

4 maja 1945 r. w późnych godzinach wieczornych niektóre baraki nowego obozu zostały zbombardowane, około 50 osób zostało ciężko rannych, wielu zginęło na miejscu.

Zofia w wyniku tego bombardowania straciła całą lewą rękę, a z prawej środkowe palce. Blokowy „pan Wiktor” następnego ranka zorganizował wóz i zawiózł ją do Stegny do bunkra, gdzie niemiecki lekarz wojskowy przeprowadził operację. W bunkrze przebywała 2 dni, 7 maja przewieziono ją znowu do obozu, gdzie leżała w baraku aż do wyzwolenia. 12 maja wspomina wojsko radzieckie wchodzące do zamieszanej przez nich części obozu. 17 maja do Stutthofu przyjechał radziecki wojskowy szpital polowy, którego obsługą zabierała najczęściej chorych.

1.2.3. Stutthof bezczynności po wyzwoleniu, maj 1945 r.

4. Zbombardowany budynek na Nowym Obozie, Stutthof, 1945 r.

Po wojnie rodzina zamieszkała w Elblągu. Zofia zostaje na utrzymaniu rodziców przez 11 lat, aż do 1956 r. jest bez renty, dopiero w 1956 r. dostaje II grupę inwalidzką, żyje w biedzie.

Zofia Karpińska nie otrzymała żadnego odszkodowania ani za pracę przymusową na rzecz III Rzeszy (od stycznia 1943 roku do stycznia 1945), ani za pobyt w obozie koncentracyjnym Stutthof i poniesiony tam wypadek – utratę ręki...

Mieszka w Elblągu.

5. Radziecki zabawkarz i polski w szpitalu polowym Zofia Karpińska, 1945 r.

Rok 1945...

„Po mnie i mojej rodzinie nie ma żadnego śladu w archiwach”

Zofia Karpińska

Ur. 1928 w Berezynie na Wołyniu

Rodzice mieli gospodarstwo na Wołyniu. Zofia zdążyła skończyć przed wojną tylko kilka klas szkoły powszechnej. W momencie wybuchu wojny miała 11 lat. W 1943 roku w obawie przed dalszymi represjami ze strony Ukraińców ocalała część rodziny (wujowie i bracia zamordowani zostali przez ukraińskich nacjonalistów) ucieka do Kostopola. Tam ojciec pracuje na kolei, a Zofia wraz z matką podejmuje pracę w niemieckiej kuchni.

W styczniu 1943 roku Niemcy wywożą wszystkich robotników przymusowych z tego terenu do Prus Wschodnich. Rodzina Zofii trafia do wsi Pylen 14 km od Bartoszczy, gdzie wszyscy zostają zatrudnieni do pracy w gospodarstwie. Po roku zostają przeniesieni do Kętrzyna (nieдалеко Wilczego Szańca). W styczniu 1945 roku przychodzi rozkaz opuszczenia miejscowości i ewakuacji pod eskortą niemiecką robotników przymusowych w kierunku zachodnim. Rodzina Zofii zostaje skierowana przez Bartoszczyce do Fromborka, a potem nocą przez Zalew Wiślany do Krynicy Morskiej (niem. Kahlberg). W Krynicy spora część Niemców po załadowaniu swego dobytku na barki ucieka. Rodzina Karpińskich odłącza się od tłumu i po znalezieniu przez ojca konia w lesie wędruje plażą w stronę Gdańska. W Mikoszewie (niem. Nickelswalde) rodzina Karpińskich zostaje zatrzymana przez patrol niemieckich saperów. Zofia wraz z matką zostają zmuszone do pomocy w kuchni, ojciec do noszenia drzewa. Kiedy wojska saperów wycofują się z tego terenu, rodzina Karpińskich zostaje odwieziona do obozu Stutthof.

Był prawdopodobnie koniec lutego, początek marca 1945 roku. Obóz był już po ewakuacji większości więźniów. Ani Zofia, ani jej rodzice nie otrzymali numerów więźniarskich. Zostali umieszczeni na bloku 2 w Nowym Obozie.

4 maja 1945 roku w późnych godzinach wieczornych niektóre baraki Nowego Obozu zostały zbombardowane, około 50 osób zostało ciężko rannych, wiele zginęło na miejscu.

Zofia w wyniku tego bombardowania straciła całą lewą rękę, a z prawej środkowe palce. Blokowy „pan Wiktor” następnego ranka zorganizował wóz i zawiózł ją do Stegny do bunkra, gdzie niemiecki lekarz wojskowy przeprowadził operację. W bunkrze przebywała 2 dni. 7 maja przewieziono ją znowu do obozu, gdzie leżała w baraku aż do wyzwolenia. 12 maja do zamieszkanego przez nich części obozu weszło wojsko radzieckie. 17 maja do Stutthofu przyjechał radziecki wojskowy szpital polowy, którego obsługa zabierała najczęściej chorych.

Po wojnie rodzina zamieszkała w Elblągu. Zofia zostaje na utrzymaniu rodziców przez 11 lat, aż do 1956 roku jest bez renty, dopiero w 1956 roku dostaje II grupę inwalidzką, żyje w biedzie. Zofia Karpińska nie otrzymała żadnego odszkodowania ani za pracę przymusową na rzecz Trzeciej Rzeszy (od stycznia 1943 roku do stycznia 1945 roku), ani za pobyt w obozie koncentracyjnym Stutthof i utratę ręki... Mieszka w Elblągu.

1–3. Stutthof bezpośrednio po wyzwoleniu, maj 1945 roku.

4. Zbombardowany barak w Nowym Obozie, Stutthof 1945 roku.

5. Radzieckie zaświadczenie o pobycie Zofii Karpińskiej w szpitalu polowym wydane w maju 1945 roku.